



Дневна хемеротека за 04.03.2015г.

[МИА - Петгодишен извештај на ЕЕА: Големо подобрување во Македонија](#)

СРЕДА, 04 МАРТ 2015, 10:50:52



НАСЛОВНА **МАКЕДОНИЈА** СВЕТ ЕКОНОМИЈА КУЛТУРА СПОРТ ИНФО СЕР

Насловна **Екологија**

Петгодишен извештај на ЕЕА: Големо подобрување во Македонија

вторник, 03 март 2015 14:49



Брисел, 3 март 2015 (МИА) - Европската агенција за животна средина (ЕЕА), денеска го издаде најновиот извештај за состојбата во однос на заштитата на животната средина во Европа, при што за Република Македонија е наведено дека има подобрување во многу области од интерес за заштита на животната средина.

Како што јавува дописникот на МИА од Брисел, овој извештај, кој се издава на секои пет години, покажува дека во Македонија е зголемена свесноста за овој проблем, дека има вложување на национално ниво за редукција на емисиите на штетни гасови, но дека е потребно понатамошно подобрување со цел усогласување со Протоколот од Кјото.

Донесувањето и спроведувањето на националното законодавство, според овој извештај, покажува напори за постигнување одржлива заштита на животната средина во Македонија. Токму подготовките на извештајот се врз основа на „Законот за животна средина“ и посебните закони, Правилникот за формата, содржината, целите, методологијата, изворите на податоци и извештај од оценувањето, исто така беа усвоени.



- Според член 45 и 46 од Законот за животна средина, заштита на животната средина, Македонскиот информативен центар за животна средина развива извештаи и придонеси за меѓународни форуми. Извештаите вклучуваат извештај за квалитетот на животната средина, Индикатори за животна средина и еколошка статистика. Со овој Правилник се пропишува употреба на движечка сила, притисокот, државата, влијанието, рамките за одговор, индикаторите, ИКТ-алатки, како и обезбедување на анализа и толкување, се наведува во извештајот на ЕЕА.

Во клучните наоди на Извештајот за состојбата на животната средина ЕЕА наведува дека загадувањето на воздухот од 2002 до 2011 година, во Македонија покажува флукуирачки тренд на сулфур-диоксид (SO₂) и NO_x (нитрик оксид и азотен диоксид). Во меѓувреме, Јаглерод-моноксидот се зголемил во текот на периодот од 2002 до 2008 година, а потоа се намалил во текот на периодот 2008-2011 година. Емисиите, како и мерките и програмите за намалување на загадувањето не се главна причина за намалувањето, туку прашањата поврзани со бизнис-праксата, производството на енергија, индустриски процеси, итн

Вкупните емисии по сектори, според Избраната номенклатура за загадување на воздухот (СНАП), се должи на процесот на согорување (60 проценти), транспортот (30 до 40 отсто), производство процеси (30-35%), и друго. Квалитетот на воздухот, според ЕЕА, во Македонија не покажува зголемување над граничните вредности и на прагот на алармирање за концентрација на Сулфур-диоксид, Јаглерод-моноксид и нитрик-оксид. Надминување на озонските целни вредности годишно е забележано во текот на летото, поради зголемување на сончевата радијација.

- Надминување на граничните вредности на честички до десет микрометри во големина (PM₁₀) на дневна основа, резултираше со надминување на годишниот просек на граничната вредност. Честичките на загадување го следат трендот на PM₁₀ и остануваат предизвик за иднината, се наведува во овој извештај за животната средина во нашата земја.

Вкупната потрошувачката на супстанциите што го осиромашуваат озонот (ОДС), според Европската агенција за животна средина се намали за повеќе од 99 проценти во Македонија, во периодот од 1996 до 2012 година и сега изнесува само 13 тони, од кои 75 отсто од вкупната потрошувачка е во пената и секторот за фрижидери. Притоа, се нотира дека не постои домашно производство на супстанции што го осиромашуваат озонот.

Вкупните емисии на стакленички гасови (ГХГ) меѓу 2000 и 2009 година се намалени за 28 проценти. Притоа, ЕЕА оценува дека остриот пад од 12 отсто, што се случил меѓу 2008 и 2009 година во Македонија, се должи на глобалната економска криза и влијанието над индустриското производство и енергетските потреби. Емисиите на стакленички гасови од секторот се: енергија 73 проценти, земјоделството 10-13 отсто, ѓубриво седум отсто и индустрија седум проценти.

Водата е под притисок од климатските промени и антропогени активности. Употреба на слатководни ресурси во Македонија флукуира во текот на периодот 2002-2011 година и се зголемила во 2004 година, како резултат на преработувачката индустрија. Клучни потрошувачи се: земјоделството 42 проценти, индустријата 29 отсто, домаќинствата со 24



отсто и производство на енергија 2 отсто.

Водоснабдувачките системи се управувани од страна на јавните претпријатија. Стапката на конекција во урбаните области е меѓу 82 и 100 проценти, при што 1,2 милиони жители се приклучени на јавните системи за водоснабдување. Во руралните области, стапката на приклученост е меѓу 10 и 100 проценти.

- Квалитетот на водата е во рамките на граничните вредности, како што е пропишано во Уредбата за категоризација на вода. Во градовите, побарувачката за вода за пиење е 0,300-0,400 метри кубни по жител на ден, додека во руралните средини е 0,250 метри кубни по жител на ден. Санитарно-хигиенската состојба на водата за пиење е во рамки на граничните вредности, наведува Европската агенција за животна средина за Македонија.

Според ЕЕА, само „Дрисла“ ги исполнува критериумите на ЕУ од Директивата за депонии. Во 2008 година, 74 отсто од собраниот комунален цврст отпад завршил на депонија. Ова се зголемило на 99,74 проценти во 2012 година, како резултат на зголемената покриеност на национално ниво за комунален цврст систем на наплата. Сепак, европската агенција утврдува дека околу 1.000 неконтролирани депонии во руралните средини и понатаму претставуваат предизвик.

Во 2012 година, учеството на рециклирано пакување било 12 проценти од вкупните пакувања што се пуштаат на пазарот, но рециклирани стапка на материјали изнесува: стакло 0,31 проценти, пластика 19 отсто, хартија и картон 18 проценти, метални пакувања четири отсто. Целта за одредени области е 12 отсто од територијата (до 2020 година), во согласност со Просторниот план.

- Во моментот, националните паркови се до пет проценти, природни споменици три проценти и еден отсто за повеќенаменските подрачја, како дел од вкупните одредени области. Најголема пренамена на земјиште се случува во листопадните шуми, кои се претвораат во преодни шуми со грмушки. Ова резултира со 45 отсто од вкупниот број на промени, поради сечење на дрва и шумски пожари. Во меѓувреме 14 отсто од вкупните промени се должат на пошумување, наведува ЕЕА за Македонија.

Законот за животна средина е основа за политиката за животна средина и нејзиното управување, со што се обезбедуваат водечките принципи и инструменти на политиката. Во последниот извештај на Европската комисија за напредокот, се забележува целосна транспозиција на оценувањето на влијанието врз животната средина, за стратегиска оценка на животната средина и учество на јавноста и информации за Директивите за животната средина. Одреден напредок е забележан во согласност со Директивата ИНСПИРЕ и Директивата за еколошки криминал, а постои значителен напредок за Директивата за тешки метали и бензински пумпи.

Во 2012 година, Националниот план за заштита на квалитетот на амбиентниот воздух беше усвоен, се утврдува во овој извештај за Македонија, при што се наведува дека се преземени и мерки за транспортот, енергетиката, индустријата, земјоделството, загадувањето на воздухот и квалитетот на воздухот. Програмата за постепено намалување на емисиите на загадувачките супстанции на национално ниво содржи проекции за периодот од 2012 до



2020 година и мерките за намалување.

Специфични политики, според ЕЕА стимулираат структурни индустриски промени, со бенефиции за мали енергетски интензивни индустрии, подобрување на технологии, опрема и системи, користење на обновливи извори на енергија во емисијата на интензивни области како што се домаќинствата и индустријата. За Македонија е наведено дека се потребни напори за интегрирање на климатските промени во другите секторски политики и дека се донесени закони за информирање на потрошувачите за потрошувачката на гориво и емисиите на јаглерод-моноксид за новите патнички автомобили.

- Урбаните транспортни политики имаат за цел да се подобри протокот, сообраќајот, како и улогата на транспортната инфраструктура во намалувањето на стакленичките гасови. Патничките автомобили се доминантен начин на превоз на патниците, со учество од 77 отсто во вкупниот број на минати километри по патник, што влијае врз животната средина и здравјето на луѓето, наведува Европската агенција за животна средина.

Се потенцира дека со донесувањето на Законот за управување со отпад и Националната стратегија за управување со отпад (2008-2020), како и Националниот план за управување со отпад (2009-2015), продолжено е успешното усогласување на македонското со европското законодавство во овој дел. Па, се наведува дека интегрирано регионално управување со отпадот е приоритет и инвестициите во овој дел треба да се зголемат во Македонија, особено оние што се фокусираат на сепарирање на отпадот и рециклирањето.

- Мониторингот и информацискиот системи треба и понатаму да се развиваат и во нив да се инвестира, заедно со јакнење на институционалните капацитети на централно и локално ниво. Координација меѓу институциите и учество на јавноста во процесот на донесување на одлуки е многу потребно, бара ЕЕА во извештајот за нашата земја.

Развој на национални основен сет на индикатори, во согласност со европскиот, како што се наведува во овој извештај, ќе и овозможи на Македонија да се оценува и мери со земјите на Европската унија. Овој извештајот се предвидува дека ќе овозможи поефикасно креирање на политики, донесување одлуки и поголема свест на јавноста во нашата земја за важноста на животната средина, со можност за Интегрирани примери за оцена на животната средина и предвидливи методологии. бн/14:46



Вечер - [Големо подобрување на животната средина во Македонија](#)

вечер

МАКЕДОНИЈА

БАЛКАН

СВЕТ

СКОПСКА

ЕКОНОМИЈА

ПЕТГОДИШЕН ИЗВЕШТАЈ

Големо подобрување на животната средина во

3 март 2015 - 15:04



Европската агенција за животна средина (ЕЕА), денеска го издаде најновиот извештај за сосостојбата во однос на заштитата на животната средина во Европа, при што за Република Македонија е наведено дека има подобрување во многу области од интерес за заштита на животната средина. Овој извештај, кој се издава на секои пет години, како што пренесе МИА покажува дека во Македонија е зголемена свесноста за овој проблем, дека има вложување на национално ниво за редукција на емисиите на штетни гасови, но дека е потребно понатамошно подобрување со цел усогласување со Протоколот од Кјото.

Донесувањето и спроведувањето на националното законодавство, според овој извештај, покажува напори за постигнување одржлива заштита на животната средина во Македонија. Токму подготовките на извештајот се врз основа на „Законот за животна средина“ и посебните закони, Правилникот за формата, содржината, целите, методологијата, изворите на податоци и



Република Македонија
Министерство за животна средина
и просторно планирање

извештај од оценувањето, исто така беа усвоени.

“ - Според член 45 и 46 од Законот за животна средина, заштита на животната средина, Македонскиот информативен центар за животна средина развива извештаи и придонеси за меѓународни форуми. Извештаите вклучуваат извештај за квалитетот на животната средина, Индикатори за животна средина и еколошка статистика. Со овој Правилник се пропишува употреба на движечка сила, притисокот, државата, влијанието, рамките за одговор, индикаторите, ИКТ-апатки, како и обезбедување на анализа и толкување, се наведува во извештајот на ЕЕА.

Во клучните наоди на Извештајот за состојбата на животната средина ЕЕА наведува дека загадувањето на воздухот од 2002 до 2011 година, во Македонија покажува флукуирачки тренд на сулфур-диоксид (SO₂) и NO_x (нитрик оксид и азотен диоксид). Во меѓувреме, Јаглерод-моноксидот се зголемил во текот на периодот од 2002 до 2008 година, а потоа се намалил во текот на периодот 2008-2011 година. Емисиите, како и мерките и програмите за намалување на загадувањето не се главна причина за намалувањето, туку прашањата поврзани со бизнис-праксата, производството на енергија, индустриски процеси, итн

Вкупните емисии по сектори, според Избраната номенклатура за загадување на воздухот (СНАП), се должи на процесот на согорување (60 проценти), транспортот (30 до 40 отсто), производство процеси (30-35%), и друго. Квалитетот на воздухот, според ЕЕА, во Македонија не покажува зголемување над граничните вредности и на прагот на алармирање за концентрација на Сулфур-диоксид, Јаглерод-моноксид и нитрик-оксид. Надминување на озонските целни вредности годишно е забележано во текот на летото, поради зголемување на сончевата радијација.

“ - Надминување на граничните вредности на честички до десет микрометри во големина (PM₁₀) на дневна основа, резултираше со надминување на годишниот просек на граничната вредност. Честичките на загадување го следат трендот на PM₁₀ и остануваат предизвик за иднината, се наведува во овој извештај за животната средина во нашата земја.

Вкупната потрошувачката на супстанциите што го осиромашуваат озонот (ОДС), според Европската агенција за животна средина се намали за повеќе од 99 проценти во Македонија, во



периодот од 1996 до 2012 година и сега изнесува само 13 тони, од кои 75 отсто од вкупната потрошувачка е во пената и секторот за фрижидери. Притоа, се нотира дека не постои домашно производство на супстанции што го осиромашуваат озонот.

Вкупните емисии на стакленички гасови (ГХГ) меѓу 2000 и 2009 година се намалени за 28 проценти. Притоа, ЕЕА оценува дека остриот пад од 12 отсто, што се случил меѓу 2008 и 2009 година во Македонија, се должи на глобалната економска криза и влијанието над индустриското производство и енергетските потреби. Емисиите на стакленички гасови од секторот се: енергија 73 проценти, земјоделството 10-13 отсто, ѓубриво седум отсто и индустрија седум проценти.

Водата е под притисок од климатските промени и антропогени активности. Употреба на слатководни ресурси во Македонија флукутира во текот на периодот 2002-2011 година и се зголемила во 2004 година, како резултат на преработувачката индустрија. Клучни потрошувачи се: земјоделството 42 проценти, индустријата 29 отсто, домаќинствата со 24 отсто и производство на енергија 2 отсто.

Водоснабдувачките системи се управувани од страна на јавните претпријатија. Стапката на конекција во урбаните области е меѓу 82 и 100 проценти, при што 1,2 милиони жители се приклучени на јавните системи за водоснабдување. Во руралните области, стапката на приклученост е меѓу 10 и 100 проценти.

“ - Квалитетот на водата е во рамките на граничните вредности, како што е пропишано во Уредбата за категоризација на вода. Во градовите, побарувачката за вода за пиење е 0,300-0,400 метри кубни по жител на ден, додека во руралните средини е 0,250 метри кубни по жител на ден. Санитарно-хигиенската состојба на водата за пиење е во рамки на граничните вредности, наведува Европската агенција за животна средина за Македонија.

Според ЕЕА, само „Дрисла“ ги исполнува критериумите на ЕУ од Директивата за депонии. Во 2008 година, 74 отсто од собраниот комунален цврст отпад завршил на депонија. Ова се зголемило на 99,74 проценти во 2012 година, како резултат на зголемената покриеност на национално ниво за комунален цврст систем на наплата. Сепак, европската агенција утврдува дека околу 1.000 неконтролирани депонии во руралните средини и понатаму претставуваат предизвик.



Во 2012 година, учеството на рециклирано пакување било 12 проценти од вкупните пакувања што се пуштаат на пазарот, но рециклирани стапка на материјали изнесува: стакло 0,31 проценти, пластика 19 отсто, хартија и картон 18 проценти, метални пакувања четири отсто. Целта за одредени области е 12 отсто од територијата (до 2020 година), во согласност со Просторниот план.

“ - Во моментот, националните паркови се до пет проценти, природни споменици три проценти и еден отсто за повеќенаменските подрачја, како дел од вкупните одредени области. Најголема пренамена на земјиште се случува во листопадните шуми, кои се претвораат во преодни шуми со грмушки. Ова резултира со 45 отсто од вкупниот број на промени, поради сечење на дрва и шумски пожари. Во меѓувреме 14 отсто од вкупните промени се должат на пошумување, наведува ЕЕА за Македонија.

Законот за животна средина е основа за политиката за животна средина и нејзиното управување, со што се обезбедуваат водечките принципи и инструменти на политиката. Во последниот извештај на Европската комисија за напредокот, се забележува целосна транспозиција на оценувањето на влијанието врз животната средина, за стратегиска оцена на животната средина и учество на јавноста и информации за Директивите за животната средина. Одреден напредок е забележан во согласност со Директивата ИНСПИРЕ и Директивата за еколошки криминал, а постои значителен напредок за Директивата за тешки метали и бензински пумпи.

Во 2012 година, Националниот план за заштита на квалитетот на амбиентниот воздух беше усвоен, се утврдува во овој извештај за Македонија, при што се наведува дека се презменети и мерки за транспортот, енергетиката, индустријата, земјоделството, загадувањето на воздухот и квалитетот на воздухот. Програмата за постепено намалување на емисиите на загадувачките супстанции на национално ниво содржи проекции за периодот од 2012 до 2020 година и мерките за намалување.

Специфични политики, според ЕЕА стимулираат структурни индустриски промени, со бенефиции за мали енергетски интензивни индустрии, подобрување на технологии, опрема и системи, користење на обновливи извори на енергија во емисијата на интензивни области како што се домаќинствата и индустријата. За Македонија е наведено дека се потребни напори за интегрирање на климатските промени во другите секторски политики и дека се донесени закони за информирање на потрошувачите за потрошувачката на гориво и емисиите на јаглерод-моноксид за новите патнички автомобили.



- Урбаните транспортни политики имаат за цел да се подобри протокот, сообраќајот, како и улогата на транспортната инфраструктура во намалувањето на стакленичките гасови. Патничките автомобили се доминантен начин на превоз на патниците, со учество од 77 отсто во вкупниот број на минати километри по патник, што влијае врз животната средина и здравјето на луѓето, наведува Европската агенција за животна средина.

Се потенцира дека со донесувањето на Законот за управување со отпад и Националната стратегија за управување со отпад (2008-2020), како и Националниот план за управување со отпад (2009-2015), продолжено е успешното усогласување на македонското со европското законодавство во овој деп. Па, се наведува дека интегрирано регионално управување со отпадот е приоритет и инвестициите во овој деп треба да се зголемат во Македонија, особено оние што се фокусираат на сепарирање на отпадот и рециклирањето.



- Мониторингот и информацискиот системи треба и понатаму да се развиваат и во нив да се инвестира, заедно со јакнење на институционалните капацитети на централно и локално ниво. Координација меѓу институциите и учество на јавноста во процесот на донесување на одлуки е многу потребно, бара ЕЕА во извештајот за нашата земја.

Развој на национални основен сет на индикатори, во согласност со европскиот, како што се наведува во овој извештај, ќе и овозможи на Македонија да се оценува и мери со земјите на Европската унија. Овој извештајот се предвидува дека ќе овозможи поефикасно креирање на политики, донесување одлуки и поголема свест на јавноста во нашата земја за важноста на животната средина, со можност за Интегрирани примери за оцена на животната средина и предвидливи методологии.



Дневник - Македонија го подобрила односот кон заштитата на животната средина

Дневник

ONLINE

Датум: 03.03.2015, 18:50

ЕВРОПСКА АГЕНЦИЈА

МАКЕДОНИЈА ГО ПОДОБРИЛА ОДНОСОТ КОН ЗАШТИТАТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА



Македонија остварила подобрување во многу области од интерес за заштита на животната средина, се наведува во најновиот [извештај](#) за состојбата во однос на заштитата на животната средина во Европа направен од Европската агенција за животна средина (ЕЕА).

Како што јавува дописникот на МИА од Брисел, овој [извештај](#), кој се издава на секои пет години, покажува дека во Македонија е зголемена свесноста за овој проблем, дека има вложување на национално ниво за редукција на емисиите на штетни гасови, но дека е потребно понатамошно подобрување со цел усогласување со Протоколот од Кјото.

Во клучните наоди се наведува дека загадувањето на воздухот од 2002 до 2011 година, во Македонија покажува флукуирачки тренд на сулфурдиоксид (CO₂) и NO_x (нитриоксид и нитрогендиоксид). Во меѓувреме, јаглероддиоксидот се зголемил во периодот од 2002 до 2008 година, а потоа се намалил во периодот 2008-2011 година.

- Надминување на граничните вредности на честички до десет микрометри во големина (PM₁₀) на дневна основа, резултира со надминување на годишниот просек на граничната вредност. Честичките на загадување го следат трендот на PM₁₀ и остануваат предизвик за иднината - се наведува во овој извештај за животната средина во нашата земја.

Од друга страна, се наведува дека вкупната потрошувачката на супстанциите што го осиромашуваат озонот се намалила за повеќе од 99 проценти во Македонија, во периодот од 1996 до 2012 година и сега изнесува само 13 тони. Од нив, 75 отсто од вкупната потрошувачка е во пената и секторот за фрижидери. Притоа, се нотира дека не постои домашно производство на супстанции што го осиромашуваат озонот.

- Квалитетот на водата е во рамките на граничните вредности, како што е пропишано во Уредбата за категоризација на вода. Во градовите, побарувачката за вода за пиење е 0,300-0,400 кубни метри на жител на ден, а во руралните средини е 0,250 метри кубни на жител на ден. Санитарно-хигиенската состојба на водата за пиење е во рамките на граничните вредности - наведува Агенцијата.

Според ЕЕА, само „Дрисла“ ги исполнува критериумите на ЕУ од Директивата за депонии. Во 2008 година, 74 отсто од собраниот комунален цврст отпад завршиле на депонија. Ова се зголемило на 99,74 проценти во 2012 година, како резултат на зголемената покриеност на национално ниво за комунален цврст систем на наплата. Сепак, европската агенција утврдува дека околу 1.000 неконтролирани депонии во руралните средини и понатаму претставуваат предизвик.



Сител - Петгодишен извештај на ЕЕА: Големо подобрување во Македонија

Европската агенција за животна средина (ЕЕА), денеска го издаде најновиот извештај за сосотојбата во однос на заштитата на животната средина во Европа, при што за Република Македонија е наведено дека има подобрување во многу области од интерес за ..

Шеталиште - Македонија остварила подобрување во заштитата на животната средина

Македонија остварила подобрување во многу области од интерес за заштита на животната средина, се наведува во најновиот извештај за сосотојбата во однос на заштитата на животната средина во Европа направен од Европската агенција за животна средина ...

Точка - ЕЕА: Забележано подобрување во областа за заштита на животната средина

Европската агенција за животна средина (ЕЕА), денеска го издаде најновиот извештај за сосотојбата во однос на заштитата на животната средина во Европа, при што за Република Македонија е наведено дека има подобрување во многу области од интерес за ...

Lider - Петгодишен извештај на ЕЕА: Големо подобрување во Македонија

Европската агенција за животна средина (ЕЕА), денеска го издаде најновиот извештај за сосотојбата во однос на заштитата на животната средина во Европа, при што за Република Македонија е наведено дека има подобрување во многу области од интерес за ...

Денешен - Петгодишен извештај на ЕЕА: Големо подобрување во Македонија

Европската агенција за животна средина (ЕЕА), денеска го издаде најновиот извештај за сосотојбата во однос на заштитата на животната средина во Европа, при што за Република Македонија е наведено дека има подобрување во многу области од интерес за ...

Курир - ЕЕА: Големо подобрување на животната средина во Македонија

Европската агенција за животна средина (ЕЕА), денеска го издаде најновиот извештај за сосотојбата во однос на заштитата на животната средина во Европа, при што за Република Македонија е наведено дека има подобрување во многу области од интерес за ...



Нетпрес - [ЕЕА: Забележано подобрување во областа за заштита на животната средина](#)

Европската агенција за животна средина (ЕЕА), денеска го издаде најновиот извештај за сосостојбата во однос на заштитата на животната средина во Европа, при што за Република Македонија е наведено дека има подобрување во многу области од интерес за ...

Press24 - [ЕЕА: Големо подобрување во областите за заштита на животната средина во Македонија](#)

Европската агенција за животна средина (ЕЕА), денеска го издаде најновиот извештај за сосостојбата во однос на заштитата на животната средина во Европа, при што за Република Македонија е наведено дека има подобрување во многу области од интерес за ...

Вест – [Загадениот воздух предвреме зема по 20 животни годишно](#)

Дваесет смртни случаи годишно се последица на аерозагадувањето.

Тера - [Загадувањето ќе однесе стотици илјади животи во Европа](#)

Европската агенција за животна средина, надзорот на Европската Унија кога се работи за животната средина, предупредува дека стотици илјади Европјани ќе страдаат од предвремена смрт во наредните 20 години, како резултат на неуспехот на земјите на ...

Радио МОФ - [Истражување: загадувањето на воздухот ќе убие илјадници луѓе во Европа](#)

Телото за надзор на животната средина на Европската Унија ги обвини властите за неуспехот да се дејствува врз загадувањето на воздухот, велејќи дека тоа ќе доведе до прерана смрт низ државите во Европа, пренесе Гардијан .



Република Македонија

Министерство за животна средина

и просторно планирање

Нова ТВ - [ЕкоГерила со писмо до Бејли: Забранете им влез во САД на загадувачите од власта](#)



ЕкоГерила со писмо до Бејли: Забранете им влез во САД на загадувачите од власта

од НОВА | објавено на: 03-03-2015 15:43:43



Еколошкото движење ЕкоГерила испрати писмо до новиот американски амбасадор во земјава, Џес Бејли, во кое бара да им се забрани влез во САД на сите функционери кои ги прекршиле човековите права за чист воздух и кои се сомничат за корупција.

Во продолжение го пренесуваме писмото на Еко герила:

„Почитуван амбасадор, Џес Бејли,

Веста за одземање на визите за САД за граѓаните на Македонија поврзани со корупција, перење пари и непочитување на човековите права ја цениме како важен придонес кон исполнување на мисијата за инсталирање на функционална и либерална демократија во Македонија. Демократија каде на прво место ќе бидат интересите на граѓаните и само на граѓаните, каде ќе има владеење на правото и почитување на човековите права.

Како движење EcoGuerrilla ние сме ангажирани и продолжуваме да работиме кон заштита на универзалното човеково право – право за чиста животна средина, за почитување на уставното од



и просторно планирање

Член 43 на Уставот кој гарантира чист воздух за сите граѓани на Република Македонија и за спроведување на Законот за заштита на животната средина, усвоен од Собранието во 2005 година, без какви било отстапки.

И покрај законската обврска, Југохром во континуитет ја добива дозволата за работа без да исполни минимум услови за заштита на животната средина.

Дури во 2014 година, Југохром во последен момент аплицираше и ја доби дозволата, без притоа да ја почне постапката за инсталација на филтри согласно Законот за заштита на животната средина.

Со ова веруваме дека се прекршени човековите права од Член 43 на Уставот на Р. Македонија, како и меѓународни конвенции кои се поврзани со човекови права за чиста средина.

Исто така, се сомневаме дека зад сите овие законски прекршоци се крие корупција која би требало да се открие од надлежните институции во државата.

Според службените мерења од страна на Министерството за животна средина и просторно планирање на Република Македонија, во текот на 2014 година, Тетово броеше 309 денови со загаден воздух над дозволена гранична вредност од 50 µg/m³ на PM₁₀, додека во текот на месец јануари 2015. ниту еден ден не е регистриран без загадување под дозволената гранична вредност.

Врз основа на службените мерења од страна на Министерство за животна средина и просторно планирање на Република Македонија и експонирање на ова енормно загадување, како и врз основа на нашите истражувања, ова влијаело на зголемен број на грип, бронхитис, алергии, астма и други респираторни заболувања. Она што е позагрижувачки е зголемувањето на бројот на ракци, кои според службените статистики на Институтот за јавно здравје на РМ, од 2010 до 2013 забележува зголемување од 80%. Исто така, зголемување е забележано и кај стерилитетот кај мажите, кој според СЗО главно е предизвикано од надворешни фактори, вклучувајќи го загадувањето како најризично од сите.

Во недостиг на службени податоци, ние како движење EcoGuerrilla дојдовме до заклучок дека најголемиот загадувач во Тетово и полошкиот регион е фабриката за преработка на метал Југохром. Според анализите и мерењата на нашите експерти, овој ентитет учествува со 54% од вкупното загадување во овој регион, каде е забележано и рекордното загадување од 1000 µg/m³

Заради тоа, со ова писмо бараме од Амбасадата на САД во Скопје, заради прекршување на човековите права за чист воздух и сомнение за корупција да им се забрани влез во САД, како и да им се одземат визите на сите државни функционери кои го имаат прекршено ова гарантирно право.

Со ова, како вклучени и најодговорни во оваа активност на прекршување на човекови права се актуелниот премиер Никола Груевски, министерот за животна средина и просторно планирање, како и другите министри и функционери на Владата на РМ кои го имаат одобрено продолжувањето на канцерогеното загадување на околу 300.000 жители на Тетово и околината.

Поаѓајќи од императивот за заштита и воздигнување на овие хумани вредности, се надеваме дека Владата и на САД и Амбасада на САД во Скопје ќе ги заштити граѓаните изложени на загадување, од кое губат сите освен неколкумина кои имаат лукративни интереси од целиот сторен криминал."



МКД

ЗАГАДУВАЊЕ ВО ТЕТОВО

Еко герила бара на Груевски и Изаири да им се забрани влез во САД

Невладината организација Еко герила од американскиот амбасадор во Македонија Џес Бејли бара да се забрани влезот во САД на лицата кои се одговорни за загадувањето на воздухот во Тетово.



СПОДЕЛИ



МАКЕДОНИЈА

Апел за помош на Марко Петрушевски

Завршен петтиот циклус Домашна визита – посетени...

Денеска сончево со повисоки дневни температури

Средните верски училишта ќе бидат под надлежност...

Над 1 милион упати креирани во МојТермин во 2015...

СЕМЕЊЕ НА

Движењето Еко герила бара да им се забрани влез во САД на сите функционери кои ги прекршиле човековите права за чист воздух и кои се сомничат за корупција.

Во продолжение го пренесуваме во целост писмото на Еко герила:

„Веста за одземање на визите за САД за граѓаните на Македонија поврзани со корупција, перење пари и непочитување на човековите права ја цениме како важен придонес кон исполнување на мисијата за инсталирање на функционална и либерална демократија во Македонија. Демократија каде на прво место ќе бидат интересите на граѓаните и само на граѓаните, каде ќе има владеење на правото и почитување на човековите права.

Како движење ние сме ангажирани и продолжуваме да работиме кон заштита на универзалното човековото право – право за чиста животна средина, за почитување на уставното од Член 43 на Уставот кој гарантира чист воздух за сите граѓани на Република Македонија и за спроведување на Законот за заштита на животната средина, усвоен од Собранието во 2005 година, без какви било отстапки.



Република Македонија

Министерство за животна средина и просторно планирање

И покрај законската обврска, комбинатот Југохром во континуитет ја добива дозволата за работа без да исполни минимум услови за заштита на животната средина.

Дури во 2014 година, Југохром во последен момент аплицираше и ја доби дозволата, без притоа да ја почне постапката за инсталација на филтри согласно Законот за заштита на животната средина.

Со ова веруваме дека се прекршени човековите права од Член 43 на Уставот на Р. Македонија, како и меѓународни конвенции кои се поврзани со човекови права за чиста средина. Исто така, се сомневаме дека зад сите овие законски прекршоци се крие корупција која би требало да се открие од надлежните институции во државата.

Според службените мерења од страна на Министерството за животна средина и просторно планирање на Република Македонија, во текот на 2014 година, Тетово броеше 309 денови со загаден воздух над дозволена гранична вредност од 50 милиграми на еден кубен метар PM10 честочки. Во јануари 2015 година ниту еден ден не е регистриран без загадување под дозволената гранична вредност.

Врз основа на службените мерења од страна на Министерство за животна средина и просторно планирање на Република Македонија и експонирање на ова енормно загадување, како и врз основа на нашите истражувања, ова влијаело на зголемен број на грип, бронхитис, алергии, астма и други респираторни заболувања. Она што е позагрижувачки е зголемувањето на бројот на ракци, кои според службените статистики на Институтот за јавно здравје на РМ, од 2010 до 2013 забележува зголемување од 80%. Исто така, зголемување е забележано и кај стерилитетот кај мажите, кој според СЗО главно е предизвикано од надворешни фактори, вклучувајќи го загадувањето како најризично од сите.

Во недостиг на службени податоци, ние како движење Еко герила дојдовме до заклучок дека најголемиот загадувач во Тетово и полошкиот регион е фабриката за преработка на метал Југохром. Според анализите и мерењата на нашите експерти, овој ентитет учествува со 54% од вкупното загадување во овој регион, каде е забележано и рекордното загадување од 1.000 милиграми на еден кубен метар воздух.



Заради тоа, со ова писмо бараме од амбасадата на САД во Скопје, заради прекршување на човековите права за чист воздух и сомнение за корупција да им се забрани влез во САД, како и да им се одземат визите на сите државни функционери кои го имаат прекршено ова гарантирно право.

Со ова, како вклучени и најодговорни во оваа активност на прекршување на човекови права се актуелниот премиер Никола Груевски, министерот за животна средина и просторно планирање Нурхан Изаири, како и другите министри и функционери на Владата на РМ кои го имаат одобрено продолжувањето на канцерогеното загадување на околу 300.000 жители на Тетово и околината.

Поаѓајќи од императивот за заштита и воздигнување на овие хумани вредности, се надеваме дека Владата и на САД и Амбасада на САД во Скопје ќе ги заштити граѓаните изложени на загадување, од кое губат сите освен неколкумина кои имаат лукративни интереси од целиот сторен криминал.“



Република Македонија

Министерство за животна средина

и просторно планирање

Локално - Еко герила со писмо побара од Бејли: Да се забрани влез во САД на загадувачите!

Движењето Еко герила му пиша отворено писмо на новиот американски амбасадор во земјава, Џес Бејли, во кое бара да им се забрани влез во САД на сите функционери кои ги прекршиле човековите права за чист воздух и кои се сомничат за корупција.

+инфо - Еко герила му пиша на амбасадорот Бејли: Да се забрани влез во САД на загадувачите!

Движењето Еко герила му пиша отворено писмо на новиот американски амбасадор во земјава, Џес Бејли, во кое бара да им се забрани влез во САД на сите функционери кои ги прекршиле човековите права за чист воздух и кои се сомничат за корупција.



Република Македонија

Министерство за животна средина

и просторно планирање

Albeu - [Ndotja e ajrit, EcoGuerila i dërgon letër ambadorit të SHBA](#)



Ndotja e ajrit, EcoGuerila i dërgon letër ambadorit të SHBA



Pëlqej

0

Pas shqetësimeve të ngritura vazhdimisht sa i përket ajrit të ndotur, "EcoGuerila" i ka shkruar një letër ambadorit amerikan në Shkup Jess L. Baily. Në këtë letër ndër të tjera thuhet se Maqedonia ka thyer të drejtat e njeriut, si dhe konventat ndërkombëtare që janë të lidhura me të drejtat e njeriut për ambient të pastër.

Abonohu për lajmet me e-mail:

E-maili juaj:

Abonohuni

Tani, kontrolloni e-mailin tuaj dhe konfirmoni abonimin!

Ja letra e hapur e "EcoGuerila" drejtuar ambadorit të SHBA në Maqedoni:

Deri te: Ambasada e SHBA-së në Shkup



KËRKESE

I nderuar Ambasador, Jess L. Baily

Lajmin për marrjen e vizave hyrëse në SHBA për personat nga Maqedonia të përfshirë në korrupsion, larje parash dhe thyerje të të drejtave të njeriut e vlerësojmë si një kontribut të rëndësishëm drejt përbushjes së misionit për instalimin e një demokracie funksionale dhe liberale në Maqedoni. Një demokraci, ku në rend të parë do të jenë interesat e qytetarëve dhe vetëm qytetarëve, ku do të ketë sundim rendit ligjor dhe respektim të të drejtave të njeriut.

Si Lëvizje EcoGuerilla jemi angazhuar dhe vazhdojmë të punojmë drejt mbrojtjes së të drejtës universale për ambient të pastër, për respektimin e të drejtës kushtetuese që buron nga Neni 43 e që garanton ajër të pastër për të gjithë qytetarët e Maqedonisë dhe për zbatim të plotë dhe pa lajthitje të Ligjit për mbrojtjen e ambientit, i miratuar nga Parlamenti i vendit tonë në vitin 2005.

Edhe përkaj obligimit ligjor, Jugohrom në vazhdimësi ka fituar lejen e punës pa mos respektuar as kushtet minimale për mbrojtjen e ambientit. Vetëm gjatë vitit 2014, Jugohrom në moment të fundit aplikoi dhe mori lejen e punës, edhe pse as që kishte filluar procedurën e instalimit të filtrave në pajtim me Ligjin për mbrojtjen e ambientit.

Me këtë besojmë se JANË THYER TË DREJTAT E NJERIUT NGA NENI 43 E KUSHTETUTËS SË MAQEDONISË si dhe nga KONVENTAT NDËRKOMBËTARE që janë të lidhura me të drejtën e njeriut për ambient të pastër.

Poashtu, dyshojmë se prapa gjithë këtyre shkeljeve ligjore fshihet KORRUPSIONI, të cilin duhet ta hetojnë organet kompetente.

Në bazë të matjeve zyrtare nga ana e Ministrisë së Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor të Maqedonisë, gjatë vitit 2014 Tetova ka numëruar 309 ditë me ajër të ndotur mbi kufirin e lejuar prej 50 µg/m³ PM₁₀, kurse gjatë muajit Janar të vitit 2015 nuk është regjistruar asnjë ditë me ndotje nën kufirin e lejuar.

Ekspozimi i këtyre ndotjes enorme, në bazë të hulumtimeve tona, ka ndikuar në rritjen e numrit të sëmurëve me grip, bronhit, alergji, astmë dhe sëmundje tjera respirative. Ajo që është ende më shqetësuese është rritja e numrit të të



и просторно планирање

sëmurëve nga kanceri, i cili sipas statistikave zyrtare të Institutit të Shëndetit Publik (IPSH) të Maqedonisë, nga viti 2010 deri më 2013-të ky numër është rritur për plot 80%. Gjithashtu rritje të madhe ka shënuar steriliteti i meshkujve, si rezultat i faktorëve të jashtëm, ku faktor kryesor është ndotja e ajrit.

Në mungesë të të dhënave zyrtare, ne si Lëvizje EcoGuerilla kemi ardhur në përfundim se ndotës më i madh në Tetovë dhe rajonin e Pollogut është fabrika për përpunimin e metaleve Jugohrom. Sipas analizave dhe matjeve të ekspertëve tonë, ky entitet merr pjesë me 54 % në ndotjen enorme të këtij rajoni, i cili shpesh arrin edhe maksimumin prej 1000 µg/m³ PM10.

Andaj, me këtë letër KËRKOJMË nga Ambasada Amerikane në Shkup që, për shkak të thyerjes së të drejtave njerëzore për ajër të pastër dhe dyshimit për korrupsion tu ndalohet hyrja në SHBA, me atë që do tu merret viza, të gjithë funksionarëve shtetërorë që kanë thyer këtë të drejtë të garantuar.

Me këtë rast, si të përfshirë dhe më përgjegjës në këtë aktivitet që cenon të drejtat njerëzore janë kryeministri aktual i Republikës së Maqedonisë Nikolla Gruevski, ministri i Ambientit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor Nurhan Izairi, si dhe ministrave dhe funksionarëve tjerë në Qeverinë e Maqedonisë që kanë miratuar dhënien e lejeve për ndotjen kancerogjene të mbi 300 mijë qytetarëve që banojnë në Tetovë dhe rrethinë.

Duke u nisur nga imperativi për mbrojtjen dhe lartësimin e këtyre vlerave humane, shpresojmë se Qeveria Amerikane dhe Ambasada e saj në Shkup do të vihen në mbrojtje të banorëve të ekspozuar në këtë ndotje, nga e cila humbin të gjithë përveç disa personave që kanë interesa lukrative nga i gjithë ky krim.

Me respekt,

Eco Guerilla /albeu.com/



Lajm - [Eco Guerilla: T'u ndalohet udhëtimi në SHBA fajtorëve për ndotjen e ajrit](#)



Shkupi

Tirana

Prishtina

FILLIMI LAJME OPINION INTERVISTA SPORT SHOWBIZ HI-TECH LIFESTYLE IMP

Fillimi | LAJME | Maqedoni | Eco Guerilla: T'u ndalohet udhëtimi në SHBA fajtorëve për ndotjen e ajrit

Eco Guerilla: T'u ndalohet udhëtimi në SHBA fajtorëve për ndotjen e ajrit

Para 18 ore e 48 minuta

Madhësia: - +



Organizata EcoGuerilla nga Tetova, përmes një letre dërguar ambasadës amerikane në Shkup, kërkon prej që në të ardhmen t'u ndalohet hyrja në Shtetet e Bashkuara të Amerikës (SHBA) fajtorëve për ndotjen e lartë të ajrit në Tetovë dhe në tërë Maqedoninë.

EcoGuerilla vlerëson se ata janë fajtorë për shkeljen e të drejtës elementare njerëzore për ajër të pastër, andaj edhe nuk meritojnë t'u lejohet hyrje dhe qëndrim në SHBA.

Në vazhdim u sjellim letrën integrale të organizatës EcoGuerilla dërguar ambasadës amerikane në Shkup:

Lajmin për marrjen e vizave hyrëse në SHBA për personat nga Maqedonia të përfshirë në korrupsion, larje parash dhe thyerje të të drejtave të njeriut e vlerësojmë si një kontribut të rëndësishëm drejt

përbushjes së misionit për instalimin e një demokracie funksionale dhe liberale në Maqedoni. Një demokraci, ku në rend të parë do të jenë interesat e qytetarëve dhe vetëm qytetarëve, ku do të ketë sundim rendit ligjor dhe respektim të të drejtave të njeriut.

Si Lëvizje EcoGuerilla jemi angazhuar dhe vazhdojmë të punojmë drejt mbrojtjes së të drejtës universale për ambient të pastër, për respektimin e të drejtës kushtetuese që buron nga Neni 43 e që garanton ajër të pastër për të



и просторно планирање

gjithë qytetarët e Maqedonisë dhe për zbatim të plotë dhe pa lajthitje të Ligjit për mbrojtjen e ambientit, i miratuar nga Parlamenti i vendit tonë në vitin 2005.

Edhe përkaj obligimit ligjor, Jugohrom në vazhdimësi ka fituar lejen e punës pa mos respektuar as kushtet minimale për mbrojtjen e ambientit. Vetëm gjatë vitit 2014, Jugohrom në moment të fundit aplikoi dhe mori lejen e punës, edhe pse as që kishte filluar procedurën e instalimit të filtrave në pajtim me Ligjin për mbrojtjen e ambientit.

Me këtë besojmë se JANË THYER TË DREJTAT E NJERIUT NGA NENI 43 E KUSHTETUTËS SË MAQEDONISË si dhe nga KONVENTAT NDËRKOMBËTARE që janë të lidhura me të drejtën e njeriut për ambient të pastër.

Poashtu, dyshojmë se prapa gjithë këtyre shkeljeve ligjore fshihet KORRUPSIONI, të cilin duhet ta hetojnë organet kompetente.

Në bazë të matjeve zyrtare nga ana e Ministrisë së Mjedisit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor të Maqedonisë, gjatë vitit 2014 Tetova ka numëruar 309 ditë me ajër të ndotur mbi kufirin e lejuar prej 50 µg/m³ PM₁₀, kurse gjatë muajit Janar të vitit 2015 nuk është regjistruar asnjë ditë me ndotje nën kufirin e lejuar.

Ekspozimi i këtillë ndaj ndotjes enorme, në bazë të hulumtimeve tona, ka ndikuar në rritjen e numrit të të sëmurëve me grip, bronhit, alergji, astmë dhe sëmundje tjera respirative. Ajo që është ende më shqetësuese është rritja e numrit të të sëmurëve nga kanceri, i cili sipas statistikave zyrtare të Institutit të Shëndetit Publik (IPSH) të Maqedonisë, nga viti 2010 deri më 2013-të ky numër është rritur për plot 80%. Gjithashtu rritje të madhe ka shënuar steriliteti i meshkujve, si rezultat i faktorëve të jashtëm, ku faktor kryesor është ndotja e ajrit.

Në mungesë të dhënave zyrtare, ne si Lëvizje EcoGuerilla kemi ardhur në përfundim se ndotës më i madh në Tetovë dhe rajonin e Pollogut është fabrika për përpunimin e metaleve Jugohrom. Sipas analizave dhe matjeve të ekspertëve tonë, ky entitet merr pjesë me 54 % në ndotjen enorme të këtij rajoni, i cili shpesh arrin edhe maksimumin prej 1000 µg/m³ PM₁₀.

Andaj, me këtë letër KËRKOJMË nga Ambasada Amerikane në Shkup që, për shkak të thyerjes së të drejtave njerëzore për ajër të pastër dhe dyshimit për korrupsion tu ndalohet hyrja në SHBA, me atë që do tu merret viza, të gjithë funksionarëve shtetërorë që kanë thyer këtë të drejtë të garantuar.

Me këtë rast, si të përfshirë dhe më përgjegjës në këtë aktivitet që cenon të drejtat njerëzore janë kryeministri aktual i Republikës së Maqedonisë Nikolla Gruevski, ministri i Ambientit Jetësor dhe Planifikimit Hapësinor Nurhan Izairi, si dhe ministrave dhe funksionarëve tjerë në Qeverinë e Maqedonisë që kanë miratuar dhënien e lejeve për ndotjen kancerogjene të mbi 300 mijë qytetarëve që banojnë në Tetovë dhe rrethinë.

Duke u nisur nga imperativi për mbrojtjen dhe lartësimin e këtyre vlerave humane, shpresojmë se Qeveria Amerikane dhe Ambasada e saj në Shkup do të vihen në mbrojtje të banorëve të ekspozuar në këtë ndotje, nga e cila humbin të gjithë përveç disa personave që kanë interesa lukrative nga i gjithë ky krim.
